

## ความพร้อมของเด็กปฐมวัย : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนกมลวิทยา

### อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

THE PREPARATION FOR READINESS AMONG PRE-SCHOOL CHILDREN : A CASE STUDY OF  
KAMOL WITTAYA SCHOOL, PHRANOMPхай DISTRICT, ROI-ET PROVINCE

มารศรี คันธา\*

#### บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาความพร้อมของเด็กปฐมวัย : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนกมลวิทยา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียน ผู้บริหารและคณะครู จำนวน 101 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมของเด็กปฐมวัยในโรงเรียนกมลวิทยา ซึ่งแบ่งความพร้อมออกเป็น 5 ด้านโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านร่างกาย เด็กปฐมวัยมีความพร้อมมากที่สุด ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ และด้านสังคม ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กทักทายผู้ใหญ่ เพื่อนๆ และบุคคลรอบข้างและสอนให้เด็กเล่นเป็นกลุ่ม ส่วนที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กเล่นบทบาทสมมติ และด้านสติปัญญา ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้รู้จักการเปรียบเทียบ รู้จักลำดับเหตุการณ์ สอนให้เข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้ และสอนให้เด็กรู้จักใช้ถาม และสิ่งที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้จักนิทาน และเรื่องราวต่างๆ ความพร้อมของเด็กปฐมวัยซึ่งแบ่งความพร้อมออกเป็น 5 ด้าน พบว่า ด้านร่างกาย เด็กได้ทำมากที่สุดทุกข้อ ด้านอารมณ์ เด็กได้ทำมากที่สุดทุกข้อ ด้านจิตใจ เด็กได้ทำมากที่สุดทุกข้อ ด้านสังคม เด็กได้ทำมากที่สุด 2 ข้อ และด้านสติปัญญา เด็กได้ทำมากที่สุด

ผู้ปกครองและคณะครูผู้บริหารโรงเรียนให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของเด็กว่า ควรมีการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัยครบทุกทั้ง 5 ด้าน โดยยึดหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไปพร้อม ๆ กัน

คำสำคัญ : ความพร้อม, เด็ก, ปฐมวัย, โรงเรียนกมลวิทยา, อำเภอพนมไพร

---

\* ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต, (การจัดการศึกษา : ศน.ม.)

## ABSTRACT

The thematic paper's objectives were aimed to study pre-school children's readiness at Kamol Wittaya School in Roi Et province's Phanom Phrai district. The sampling group employed for conducting the research took in their parents, school executives and teacher staff, forming 101 subjects in all. The data collecting instrument was the questionnaire. Statistics utilized for analyzing data encompassed: percentage, mean and standard deviation by making use of the ready-made computer programme.

The research's results were found as follows: Pre-school children's readiness at Kamol Wittaya School as listed in descending order, which was divided into five aspects, was found that they possessed physical, emotional, mental and social readiness at the most. What their parents performed the most was instruct them to greet adults, peers and neighbours, and play in groups, whereas their parents did not perform the most were role-play. In the readiness of their intelligence, what their parents performed the most was instruct them to make comparison, know how to put events in chronological order, understand lines of reasoning and how to put questions. What their parents did not perform the most was instruct them to tell a story and narrate other events. Out of five aspects of their readiness, it was discovered that what pre-school children had done every item the most for physical, emotional, and mental readiness. In the aspect of their social readiness they had done only two items at the most. As regards the readiness of their intelligence, they had practiced the most.

Parents and administrative teacher staff offered suggestions for preparing their readiness that their readiness of five aspects should be completely prepared; based on curricular of basic education of educational institutions by altogether putting the emphasis on all five aspects of their developments.

Keywords : PREPARATION, PRE-SCHOOL, CHILDREN, KAMOL WITTAYA SCHOOL, PHRANOMPHAI DISTRICT.

## 1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การเริ่มต้นเป็นจุดสำคัญของงานทุกชนิด การเริ่มต้นงานชีวิตก็เช่นกัน โดยเฉพาะการเริ่มงานชีวิตของเด็กปฐมวัยซึ่งได้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ปี เป็นระยะที่เด็กเกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตการเรียนรู้เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตในอนาคตของเด็กเป็นอย่างมาก เพราะสติปัญญาได้รับการหล่อหลอมไปแล้ว 75 เปอร์เซ็นต์ การที่เด็กจะเป็นผลเมืองดีหรือผู้ใหญ่ที่ดีนั้นจะต้องเริ่มฝึกตั้งแต่วัยเด็กโดยเฉพาะอย่างยิ่งระยะก่อนวัยเรียนการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆมีความสำคัญที่สุด อาทิเช่น พัฒนาการทางร่างกาย ได้แก่ การใช้กล้ามเนื้อ มือ แขน ขา พัฒนาการทางสติปัญญาได้แก่การที่เด็กใช้เสียงสื่อความหมายเริ่มใช้ภาษาพูด เริ่มเกิดความเข้าใจความหมายต่างๆ ฉะนั้นเด็กในวัยนี้การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญาที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเด็กจะจดจำได้อย่างแม่นยำ ส่วนพัฒนาการทางสังคมเด็กจะเริ่มเรียนรู้การอยู่ร่วมกัน บุคลิกภาพที่เด็กเรียนรู้ในวัยนี้จะเป็นบุคลิกภาพของเด็กในวัยต่อไป ดังนั้นหากผู้ใหญ่ไม่เข้าใจเด็กเลี้ยงดูอย่างผิดๆ จะเป็นการปลูกฝังความคิดที่ไม่ดีเด็กจะจดจำไปจนโต เพราะเด็กในระยะนี้ความจดจำและพัฒนาการทางสมองดีเยี่ยม

เด็กในปฐมวัยนี้นับว่าเป็นวัยที่มีความสำคัญ และพ่อแม่ผู้ปกครองก็มีความสำคัญต่อเด็กมากเช่นกัน เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองจะเป็นผู้เลี้ยงดู และใกล้ชิดกับเด็กวัยนี้เป็นอย่างมาก เด็กจะเจริญเติบโตได้ดีที่สุดในบรรยากาศที่เด็กรู้สึกว่ามีความรัก ความอบอุ่น ความมั่นคงปลอดภัยในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกไม่ค่อยราบรื่น เช่น พ่อ แม่ ไม่ปรองดองกันก็จะกระทบกระเทือนต่อตัวเด็กซึ่งเป็นสมาชิกคนหนึ่งในครอบครัว ซึ่งเด็กที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากปัญหาครอบครัวจะมีอาการแสดงออกหลาย ๆ อย่าง เช่น มีอาการหมอลอย มึนซึม อารมณ์หงุดหงิด โกรธง่าย ก้าวร้าวเพื่อนตลอดจนอาจมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมต่างๆ มาชดเชยสิ่งที่ตนขาด เป็นต้น

เมื่อพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก นำเด็กเข้าสู่โรงเรียนในระดับปฐมวัยครูที่สอนในปฐมวัยมีความสำคัญต่อเด็กมาก เพราะต้องมีพฤติกรรมโต้ตอบกับเด็กอยู่ตลอดเวลา และมีอิทธิพลในการเสริมสร้างบุคลิกภาพและพัฒนาการของเด็ก จำเป็นต้องมีคุณลักษณะพิเศษบางประการ ได้แก่ มีนิสัยรักเด็ก ยิ้มแย้มแจ่มใส โอบอ้อมอารี ใจเย็น อดทน ชยัน กิริยาจาจสุภาพ เข้าใจธรรมชาติและความต้องการของเด็ก สุขภาพดีปรับตัวเข้ากับคนอื่น ๆ ได้

ครูเปรียบเสมือนตัวแทนพ่อแม่ ของเด็กขณะที่อยู่โรงเรียนเป็นต้นแบบที่ดีให้แก่เด็กในการถ่ายทอดเลียนแบบพฤติกรรมต่างๆ เด็กที่ขาดความอบอุ่นในครอบครัว หากได้รับความเข้าใจ เห็นใจ ทักทายปราศรัยจากครูบ้างจะช่วยทดแทนสิ่งที่ขาดอยู่ได้ ครูจึงต้องทำหน้าที่เชื่อมโยงชีวิตเด็กกระหว่างบ้านกับโรงเรียนอีกด้วยเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบสังคมปัจจุบันกับสมัยก่อน จะเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปมากที่เห็นได้ชัดคือการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและค่านิยมในการดำรงชีวิต พ่อแม่ต้องช่วยกันทำมาหากิน มีเวลาสำหรับเลี้ยงลูกน้อยลง เด็กเล็กๆที่ยังไม่ถึงวัยเรียนเป็นวัยที่กำลังเลียนแบบต้องอยู่กับพี่เลี้ยงเป็นส่วนใหญ่อาจจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูไม่ถูกต้อง ซึ่งจะเป็นผลกับตัวเด็กเองเมื่อโตขึ้น

เห็นได้ว่าเด็กในวัยปฐมวัยจะมีพัฒนาการที่เร็ว ซึ่งพัฒนาการวัยเด็กถือว่าเป็นช่วงพัฒนาการที่สำคัญที่สุดที่จะสร้างบุคลิกภาพต่าง ๆ ให้แก่เด็ก เด็กจะเป็นคนอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับ การเลี้ยงดูในวัยเด็กเป็น

สำคัญ และจะเปลี่ยนแปลงได้ยาก ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กในวัยปฐมวัยจึงมีความสำคัญต่อตัวเด็กเป็นอย่างมากเพราะจะส่งผลถึงบุคลิกภาพต่าง ๆ ของเด็กเมื่อเข้าสู่การศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเข้าสู่การศึกษาในระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนกมลวิทยา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานทางการวิจัยและจะได้ทราบถึงแนวทางต่างๆ ในการเตรียมความพร้อมดังได้ตั้งไว้ในวัตถุประสงค์

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1. เพื่อศึกษาความพร้อมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกมลวิทยาอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความพร้อมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกมลวิทยา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

## 3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ครูและผู้บริหาร จำนวน 11 คน และผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยในระดับอนุบาล 3 จำนวน 90 คน

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ 1. ความพร้อมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกมลวิทยาเพื่อเข้าสู่การศึกษาในระดับประถมศึกษา 2. แนวทางที่เหมาะสมของคณะครูผู้บริหารโรงเรียนในการเตรียมความพร้อมสำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อเข้าสู่การศึกษาในระดับประถมศึกษา และ 3. แนวทางที่เหมาะสมของผู้ปกครองในการส่งเสริมสนับสนุนด้านการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย

3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา ได้แก่ โรงเรียนกมลวิทยา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด

## 4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 แบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานในโรงเรียน

4.2 เป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert) สอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกมลวิทยา อำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

4.3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด ความคิดเห็น เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

## 5. สรุปผลการวิจัย

การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัย

5.1 การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผลจากการศึกษา ด้านร่างกาย ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้วาดและระบายสีอิสระได้ และสอนให้เด็กวิ่งแล้วหยุดโดยไม่

ล้ม คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กเดินวิ่ง กระโดดได้ดี โดยไม่ล้ม สอนใช้กรรไกรมือเดียว และสอนให้ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ คิดเป็นร้อยละ 81.80 ด้านอารมณ์ ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกเสียใจ ดีใจ โกรธ และสอนให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกพอใจมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านจิตใจ ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองขึ้น สนใจผู้อื่น และสอนให้เด็กทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านสังคม ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กทักทายผู้ใหญ่ เพื่อนๆ และบุคคลรอบข้างและสอนให้เด็กเล่นเป็นกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กเล่นบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 45.50 และด้านสติปัญญา ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้รู้จักการเปรียบเทียบ รู้จักลำดับเหตุการณ์ สอนให้เข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้ และสอนให้เด็กรู้จักใช้ถาม คิดเป็นร้อยละ 100.00 และสิ่งที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้จักนิทาน และเรื่องราวต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 27.30

5.2 ความพร้อมของเด็กปฐมวัย พบว่า ผลจากการศึกษา พบว่า ด้านร่างกาย เด็กได้ทำมากที่สุดทุกข้อ คือ เด็กมีการเดินขึ้นบันไดสลับเท้า เดิน วิ่ง กระโดด ได้ดีโดยไม่ล้ม ใช้กรรไกรมือเดียว ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ วาดและระบายสีอิสระได้ และวิ่งแล้วหยุดโดยไม่ล้ม คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านอารมณ์ เด็กได้ทำมากที่สุดทุกข้อ คือ เด็กรู้ถึงความรู้สึกเสียใจ ดีใจ โกรธ และพอใจ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านจิตใจ เด็กได้ทำมากที่สุดทุกข้อ คือ เด็กมีความมั่นใจในตนเองขึ้น สนใจผู้อื่น ทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม คิดเป็นร้อยละ 100.00 ด้านสังคม เด็กได้ทำมากที่สุด 2 ข้อ คือ เด็กทักทายผู้ใหญ่ เพื่อนๆ และบุคคลรอบข้าง และเด็กรู้จักพูดและทำให้คนสนใจ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และสิ่งที่ผู้ปกครองควรส่งเสริมให้กับเด็ก มี 2 ข้อ คือ เด็กเล่นบทบาทสมมติ และเล่นเป็นกลุ่ม และด้านสติปัญญา เด็กได้ทำมากที่สุด คือ เด็กพูดประโยคยาวขึ้น คิดเป็นร้อยละ 100.00 และเด็กไม่ได้ทำ คือ เด็กรู้จักลำดับเหตุการณ์ และรู้จักใช้ถาม คิดเป็นร้อยละ 18.20 ส่วนที่ผู้ปกครองควรส่งเสริม คือ เด็กเข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้ คิดเป็นร้อยละ 54.00

5.3 การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัยของครู และผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผลจากการศึกษา พบว่า ด้านร่างกาย ครูและผู้บริหารได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้วาดและระบายสีอิสระได้ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ สอนให้เด็กวิ่งแล้วหยุดโดยไม่ล้ม คิดเป็นร้อยละ 88.90 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารไม่ได้ทำ คือ สอนให้เด็กเล่นบทบาทสมมติ คิดเป็นร้อยละ 46.70 ด้านอารมณ์ ครูและผู้บริหารได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกโกรธ คิดเป็นร้อยละ 94.40 รองลงมา คือ สอนให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกดีใจ คิดเป็นร้อยละ 91.10 ด้านจิตใจ ครูและผู้บริหารได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองขึ้น คิดเป็นร้อยละ 93.30 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กสนใจผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 51.10 ด้านสังคม ครูและผู้บริหารได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้จักพูดและทำให้คนสนใจ คิดเป็นร้อยละ 96.70 รองลงมา คือ สอนให้เด็กเล่นเป็นกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 94.40 และด้านสติปัญญา ครูและผู้บริหารได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้รู้จักการเปรียบเทียบ คิดเป็นร้อยละ

100.00 รองลงมา คือ สอนให้ร้องเพลงง่ายๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบ คิดเป็นร้อยละ 97.80 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้ คิดเป็นร้อยละ 48.90

5.4 ความพร้อมของเด็กปฐมวัย พบว่า ผลจากการศึกษา ด้านร่างกาย เด็กได้ทำมากที่สุด คือ เด็กเดินวิ่ง กระโดดได้ดีโดยไม่ล้ม คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ เด็กวาดและระบายสีอิสระได้ คิดเป็นร้อยละ 91.10 และที่เด็กไม่ได้ทำมากที่สุด คือ เด็กวิ่งแล้วหยุดโดยไม่ล้ม คิดเป็นร้อยละ 18.90 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารควรส่งเสริมมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้เด็กมีการเดินขึ้นบันไดสลับเท้าได้ คิดเป็นร้อยละ 38.90 ด้านอารมณ์ เด็กได้ทำมากที่สุด คือ เด็กรู้ถึงความรู้สึกโกรธ คิดเป็นร้อยละ 85.60 รองลงมา คือ เด็กรู้ถึงความรู้สึกเสียใจ คิดเป็นร้อยละ 84.40 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารควรส่งเสริมมากที่สุด คือ เด็กรู้ถึงความรู้สึกพอใจ คิดเป็นร้อยละ 54.40 ด้านจิตใจ เด็กได้ทำมากที่สุด คือ เด็กสนใจผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 65.60 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารควรส่งเสริมมากที่สุด คือ ส่งเสริมให้เด็กทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม คิดเป็นร้อยละ 47.80 ด้านสังคม เด็กได้ทำมากที่สุด คือ เด็กทักทายผู้ใหญ่ เพื่อนๆ และบุคคลรอบข้าง คิดเป็นร้อยละ 92.20 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารควรส่งเสริม คือ เด็กเล่นเป็นกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 52.20 และด้านสติปัญญา เด็กได้ทำมากที่สุด คือ เด็กร้องเพลงง่ายๆ และแสดงท่าทางเลียนแบบ คิดเป็นร้อยละ 88.90 รองลงมา คือ เด็กรู้จักนิทาน และเรื่องราวต่างๆ และเด็กรู้จักใช้ถาม คิดเป็นร้อยละ 78.90 และสิ่งที่ครูและผู้บริหารควรส่งเสริมมากที่สุด คือ เด็กเข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้ คิดเป็นร้อยละ 60.00

## 7. อภิปรายผลการวิจัย

การเตรียมความพร้อมให้กับเด็กปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียน พบว่าในด้านร่างกาย ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้วาดและระบายสีอิสระได้ และสอนให้เด็กวิ่งแล้วหยุดโดยไม่ล้มและที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กเดินวิ่ง กระโดด ดีโดยไม่ล้ม สอนใช้กรรไกรมือเดียว และสอนให้ตัดกระดาษเป็นเส้นตรงได้ ในด้านอารมณ์ ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกเสียใจดีใจ โกรธ และสอนให้เด็กรู้ถึงความรู้สึกพอใจมากที่สุด ด้านจิตใจ ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองขึ้น สนใจผู้อื่น และสอนให้เด็กทำให้ผู้ใหญ่พอใจและได้คำชม ด้านสังคม ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กทักทายผู้ใหญ่ เพื่อนๆ และบุคคลรอบข้างและสอนให้เด็กเล่นเป็นกลุ่ม และที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กเล่นบทบาทสมมติ และด้านสติปัญญา ผู้ปกครองได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้รู้จักการเปรียบเทียบ รู้จักลำดับเหตุการณ์ สอนให้เข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลได้ และสอนให้เด็กรู้จักใช้ถามและสิ่งที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำมากที่สุด คือ สอนให้เด็กรู้จักนิทาน และเรื่องราวต่างๆ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก แบบสอบถามที่นำมาสอบถามผู้ปกครองนั้นนำข้อความมาจากประสบการณ์ของผู้ปกครองและผู้ทำแบบสอบถามเอง นอกจากนี้ยังได้มีการสอบถามผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในการทำแบบสอบถามครั้งนี้ด้วย ในการเตรียมความพร้อมให้กับเด็กนั้นผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด ดังที่ มหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณศรีนครินทร์ วัฒนวิโรฒ ประสานมิตร ได้กล่าวในองค์ประกอบของการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า พ่อแม่เป็นครูคนแรกและเป็นแบบอย่างให้แก่ลูก พ่อแม่

เป็นบุคคลแรกที่ลูกรู้จัก เป็นผู้ปลูกฝังความคิดและพัฒนาบุคลิกภาพ ตลอดจนค่านิยมต่างๆ ของสังคม จากการวิจัยพบว่า การนำพ่อแม่เข้ามามีส่วนในการให้การศึกษาแก่ลูก ทำให้การศึกษาสำหรับเด็กดีขึ้น นอกจากนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชณี รัตนา ที่ได้ทำการวิจัยและพัฒนาชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามแนวคิดพัฒนาธรรม ผลการวิจัย พบว่า 1) หลังการทดลองใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กลุ่มทดลองมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) หลังการทดลองกลุ่มควบคุมที่ผู้ปกครองใช้กิจกรรมปกติในชีวิตประจำวันมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) หลังการทดลองใช้ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง กลุ่มทดลองมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้กิจกรรมปกติ ในชีวิตประจำวันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเหมาะสมในด้านการนำไปใช้และด้านรูปเล่มอยู่ในระดับที่เหมาะสมมากที่สุด และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับเหมาะสมมาก 5) ผลการวิเคราะห์แบบบันทึกของผู้ปกครองหลังทำกิจกรรม พบว่า ชุดให้ความรู้แก่ผู้ปกครองไม่ยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจและสามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ทุกกิจกรรม 1 และเอื้อต่อการพัฒนาการทางอารมณ์ (EQ) ของเด็กปฐมวัย นับว่าการให้การศึกษาแก่พ่อแม่ในการอบรมเลี้ยงดูแก่ลูกให้มากขึ้น จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถช่วยให้พ่อแม่เข้าใจลูกได้มากขึ้น ดังนั้นถือได้ว่าการได้มีส่วนร่วมในการให้การอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาแก่ลูก เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกนั้น จึงถือเป็นการจัดการศึกษาเบื้องต้นสำหรับลูกที่มีอาจมองข้ามได้เลย

## 8. ข้อเสนอแนะ

1) ความนิยมของผู้ปกครองยังคงเน้นไปที่การศึกษาในรูปแบบโรงเรียน ทั้งที่มีศูนย์พัฒนาเด็กประเภทต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในท้องถิ่นของตน จึงควรปรับปรุงคุณภาพศูนย์เหล่านี้ให้มีความใกล้เคียงกับการศึกษาในโรงเรียน

2) การศึกษาปฐมวัยของไทยเน้นไปในกลุ่มของอนุบาล ขณะที่ในระดับต่ำกว่าอนุบาลยังไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร จึงต้องอาศัยความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรที่มีคุณภาพต่อไป

3) การใช้หลักสูตรแกนกลางซึ่งเป็นหลักสูตรระดับชาติ ควรจัดตั้งกรรมการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อปรับปรุงให้เหมาะกับสภาพท้องถิ่น

## บรรณานุกรม

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงานสำนักนายกรัฐมนตรี. (2523). **การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน.**

กรุงเทพมหานคร. เอราวิถการพิมพ์.

คณาจารย์สถาบันราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย. (2538). **หลักการและเทคนิควิธีอบรมเด็ก**

**ปฐมวัย.** กรุงเทพมหานคร. สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ.

- ทิพย์สุดา นิลสินธพ. (2523). กิจกรรมการศึกษาความพร้อมทางการเรียนทางสติปัญญาสำหรับเด็กวัย 3-6 ปี ในเข้าใจเด็กก่อนวัยเรียนชมรมไทยอิสราเอล. กรุงเทพมหานคร. เอราวัณการพิมพ์.
- นภเนตร ธรรมวร. (2545). การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุปผา พรหมศร. (2542). “ความสามารถในการแก้ปัญหาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นเกมกลางแจ้งและกิจกรรมการเล่นเครื่องเล่นสนาม”. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรรณุช มีทรัพย์. (2523). การอบรมเลี้ยงดูเด็กในวัยต่างๆ. วารสารสุขภาพจิตกับการพัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สยาม.
- วรรณยา สุวรรณทัต และคณะ. (2529). พัฒนาการเด็ก. กรุงเทพมหานคร. ไทยวัฒนาพานิช.